

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

AAQQIISSUT

(Siunnersuutip kalaallisut qulequtaata aaqqinneqarnera)

17. april 2012

UPA 2012/60

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu matumuuna siunnersuummik aalajangiiffisassamik imaattumik saqqummiussaqpunga:

Angallatit akileraarummik akiliisussaataangitsut ikinnerulersinniarlugit Umiarsualivimmiinnermut aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerrannut akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 20, 30. oktober 1992-imeersumi § 2-p allanguutissaatut siunnersuummik Naalakkersuisut saqqummiusseqqullugit, tassungalu atatillugu pineqartunut akileraarutigineqartussat amerlassusissaannik nalileeqqeqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortaq Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Tunnngaviliissut:

Umiarsualivimmi akileraarutit akilersittarnissaannik inatsit tunnngavimmigut ukiuni 20-ni allanngortinneqarsimanngilaq. Ukiuni pineqartuni inuiaqatigiit silarsuarlu allanngorsimapput. Nunarsuaq tamakkerlugu aningaasatigut ajornartorsiorneq inuiaqatigiillu agguataarnerisa ineriartornerata aningaasaqarnerput, taamalu aamma ineriartornissamut periarfissavut asso-rujussuaq ilungersunartorsiortillugit. Pisariaqarpoq Nunatta karsianut isertitassavut nutaat pilersissallugit. Tamanna nutaanik iliuuseqarnikkut pissasoq kissaatiginarneruvoq akit-suusiunneqartartut qaffanneqarneranninngarnit. Matumanili isumaqarpunga isertitaqarne-rulernissamut akitsuusiineq atussallugu tunnngavissaqartoq. Isumaqarpunga piffissanngortoq umiarsuaqartarnermut umiarsuarsuarnullu ilaasartaassuarnut ilaasuinullu akileraarusiisarnermik inatsit nalilersoqqittariaqarlugu nutarterlugulu.

Umiarsualivimmiinnermut akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 2 malillugu angallatit ullumikkut akiliisussaangitsut arlaqarput¹.

Siunnersuutigaara inatsit allanngortinneqassasoq angallatit ikinnerusut siunissami akitsuummik akiliinngitsoortarnerannik kinguneqarluni. Peqatigitillugu tassunga atatillugu nalilerneqarsinnaavoq akitsuut akilerneqartartoq apparneqassanersoq, tassami siunissami angallatit amerlanerulersut Nunatta

¹)Angallatit aalisariutit Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartutut nalunaarsorneqarsimasut.

2) Nunat allamiut angallataat aalisariutit Kalaallit Nunaanni aalisarnermik suliffeqarfinit attartorneqartut.

3) Umiarsuit Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartutut nalunaarsorneqarsimasut 200 bruttoton-imit (BRT/BT-mit) minnerusumik angissuseqartut.

4) Sorsuutit danskinit nunanillu allanit pigineqartut kiisalu danskit nunallu allat naalagaaffiisa umiarsuaataat.

5) Umiarsuit Namminersorerullutik Oqartussanit, Kalaallit Nunaanni kommunemit imaluunniit danskit naalagaaffiannit pigineqartut attartorneqartulluunniit.

6) Umiarsuit aseruatiitersimasut usimik allagartaat malillugit umiarsualivimmut pineqartumut nunalittussaangikkaluartut.

7) Umiarsuit taamaallaat pujorsiuatiminnik aaqqiiniarlutik, nakorsamik atorfissaqartitsillutik, inuttatik nikissallugit, napparsimasunik, toqusunik umiusimasunik, imaani umiarsuarmut ikisaminnik imaluunniit ilisimasortamik niusiartorlutik umiarsualivimmut nunalinniartut.

8) Umiarsuit taamaallaat ilisimasassarsiornermut imaluunniit ikiuiniarnermut atorneqartartut.

9) Umiarsuit nunaqarfinit ungalliunerusunillu pilersuillutik aalajangersimasumik angalasut

10) Umiarsuit ilaasartaatit Namminersorerullutik Oqartussanit isumaqatigiissuteqartunit pigineqartut

karsianut akiliisalersussaammata, imaluunnit paarlattuanik tunngavissaqassanersoq akitsuutigineqartartut amerlineqassallutik. Peqatigitilluguttaaq eqqarsaatigineqarsinnaavoq akitsuusiunneqartartup assigiinngisitaarnissaa.

Siunnersuut ataatsimiititaliamut suliassanngortinneqassappat siunnersuutigissavara ataatsimiitaliap tassannga suliassinneqartup Naalakkersuisut suleqatigalugit nalilissagaat angallatit qanoq ittut siunissami akitsuuserneqartassannginnersut, qanorlu ittut akitsuummik akiliisinneqartariaqarlutik. Taakkua saniatigut siunnersuutigissavara massakut akitsuutaasartumik millilerinissamik allilerinissamilluunniit siunnersuusiortoqarnissaa. Aamma eqqarsaatigineqarsinnaavoq aningaasat isertinneqartut iluaqutaasumik umiarsualiviit nutarterneqarnissaannut iluarsaanneqarnissaannullu atugassanngorlugit immikkoortinneqartariaqannginnersut.

Aningaasatigut allaffissornikkullu pisortanut kingunissaat

Inatsisiliornikkut suliaqarneq aningaasatigut atugassarititaasut iluanni pisinnaasariaqarpoq, immaqa suliat ingerlanneqartut allat pingaanninnerulersillugit.

Siunnersuutigineqartoq piviusunngortinneqassagaluarpat naatsorsuutigisariaqarpoq Nunatta karsianut isertitaqaataanerulissasoq. Tamatumani tunngaviusut aallaavigalugit isertitassat qassiusinnaaneri erseqqissumik oqaatigiuminaapput.

Aningaasatigut allaffissornikkullu namminersorluni inuussutissarsiornermut kingunissaat

Siunnersuutigineqartoq piviusunngortinneqassagaluarpat angallatit ullumikkut akitsuummik akiliisussaatinneqanngitsut immikkut akiliisussanngortinneqarsinnaapput. Peqatigitillugu akitsuusiunneqartartoq allanut apparneqassagaluarpat, taava paarlattuanik angallatit ullumikkut akitsuummik akiliisartut sipaagaqarnermik misigititaassagaluarput.

Aningaasatigut allaffissornikkullu innuttaasunut kingunissaat

Siunnersuut tunngavimmigut innuttaasunut toqqaannartumik aningaasatigut sunniuteqassanngilaq. Akitsuut ilaasunik assartugassanilluunniit angallassinermut qaffanneqassagaluarpat, tamanna innuttaasunut kinguneqassagaluarpoq bilitsit nassiussallu akitsornerannik.